

SPREEK
TAAL 1

Kleding & uiterlijk

van Dale

VOOR BEGINNENDE SPREKERS VAN
HET NEDERLANDS (NIVEAU 0-A1+)

MODULE 6: DEZE MODULE IS ONDERDEEL
VAN EEN VIJFTIENDELIGE SERIE

Kleding & uiterlijk

1. Een nieuwe winkel	p. 1
2. Dat is mooie stof!	p. 9
3. Wassen en strijken	p. 15
4. Op voetbal	p. 22
5. Praktijkopdracht	p. 30
6. Overzicht woorden en
standaardzinnnetjes	p. 31
7. Begeleidershandleiding	p. 32

bekijk foto / plaatje /
ding / mens

praat samen

wijs aan

luister naar begeleider /
andere mensen

luister naar audio op
www.vandale.nl/spreektaal

zeg na / geef antwoord

zeg het gesprek na /
maak het gesprek af

tik op de tafel

sta op

een spelletje

naar buiten

info

kijk in de handleiding

1. Een nieuwe winkel

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto's?

Zijn er veel kledingwinkels in je woonplaats?

In welke winkel koop je kleding? Voor jezelf? Voor je kinderen?

Koop je kleding voor je partner?

In welke winkel koop je schoenen?

Waar kocht je kleding in je eigen land?

2. Luister naar het gesprek *Een nieuwe winkel (1)*. Je hoort Juliette en Eliza.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Wat wil Juliette kopen?

Op welke etage is de schoenenafdeling?

Etage 1

Etage 3

4. Kijk naar het bord en luister naar je begeleider. Je begeleider leest een aantal zinnen voor. Zijn de zinnen goed? Zeg ja of nee.

Etage	Afdeling
0	dames
1	heren
2	kinderen / nachtmode
3	schoenen / sport

1. De herenafdeling is op de tweede etage.
2. De sportkleding hangt op de derde etage.
3. De damesafdeling is op de begane grond.
4. Op de tweede etage is de kinderafdeling.
5. De pyjama's hangen op de eerste etage.

5. Kijk naar de plaatjes en praat met je begeleider.

Wat zie je op de plaatjes?

Wat voor kleding draag je?

Wat voor kleding draagt je begeleider?

6. Luister naar je begeleider en geef antwoord.

Wat is dit?

Op welke etage kan ik dit artikel vinden?

Etage	Afdeling
0	dames
1	heren
2	kinderen / nachtmode
3	schoenen / sport

7. Luister naar het gesprek *Een nieuwe winkel (2)*.
Je hoort Juliette, Eliza en een verkoper.

8. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Welke maat heeft Juliette?

Hoeveel kosten de laarzen?

9. Spelletje

Kijk naar het plaatje. Wat tekent de ander?

10. Taalriedel

Kijk, een nieuwe winkel!

Kijk, een nieuwe winkel!

Zullen we even binnen kijken?

Zullen we even binnen kijken?

Ja, dat is goed.

Ja, dat is goed.

Waar staan de laarzen?

Waar staan de laarzen?

Op de derde etage.

Op de derde etage.

Waar is de roltrap?

Waar is de roltrap?

Daar!

Daar!

11. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Hier staan de laarzen.
2. Hoe vind je deze?
3. De hakken zijn te hoog.
4. Welke maat is dat?
5. Die zijn te klein.
6. Heeft u deze laarzen in maat 39?
7. Ik ga even voor u kijken.
8. Ze lopen lekker.
9. Hoe duur zijn ze?
10. Ik neem ze.

12. Zeg het gesprek na. (1)

Juliette: Zullen we even binnen kijken?
Eliza: Ja, dat is goed.
Juliette: Hebben ze ook schoenen?
Eliza: Even kijken, hier hangt een bord.
Eh ... schoenen, ja, op de derde etage.
Juliette: Waar is de roltrap?
Juliette: Daar!

13. Zeg het gesprek na. (2)

Eliza: Meneer, heeft u deze laarzen ook in maat 40?
Verkoper: Ik ga even voor u kijken.
.....
Alstublieft.
Eliza: Dank u wel.
Mag ik ze even passen?
Verkoper: Natuurlijk.
Hoe zitten ze?
Eliza: Prima. En ze lopen lekker.
Hoe duur zijn ze?
Verkoper: € 49,95.
Eliza: Ik neem ze.

14. Luister naar je begeleider. Geef antwoord.

Wie draagt deze kleding?

Vind je het mooi of lelijk?

Vind je het duur of goedkoop?

15. Maak het gesprek compleet.

Je bent in een kledingzaak. Je ziet een mooie blouse. De blouse is te klein.
Je vraagt aan de verkoper een grotere maat. Voer het gesprek.

Verkoper: Dag, kan ik u helpen?

Ik:

Verkoper: Ik ga even voor u kijken.
Alstublieft.

Ik:

Verkoper: Ja, natuurlijk.
Hoe zit de blouse?

Ik:

Verkoper: € 25,-.

Ik:

16. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Stel vragen aan een ander. De ander reageert.

Welke kleren draag je graag?

Welke schoenmaat heb je?

17. Maak een praatje.

Loop rond. Beschrijf de kleding die de ander draagt.

18. Kijk naar de afbeelding. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

- Wie zijn deze mensen?
- Waar zijn ze?
- Wat is hun beroep?
- Voor wie is de paarse broek?
- Hoeveel kost de broek?

2. Dat is mooie stof!

1. Bekijk de foto's. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto's?
 Maak je wel eens kleding?
 Wat maak je dan? Voor wie?
 Vind je het leuk om zelf kleding te maken?
 Repareer je wel eens kleding?

2. Luister naar het gesprek *Dat is mooie stof! (1)*. Je hoort Nadia en een verkoper.

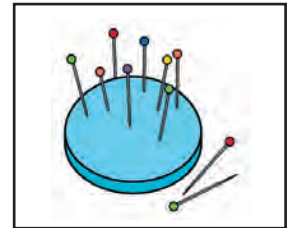
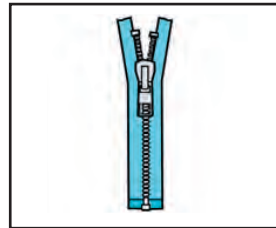
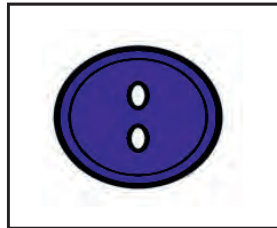
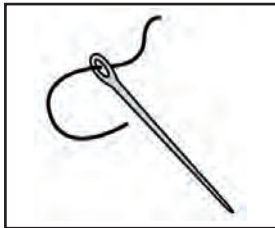
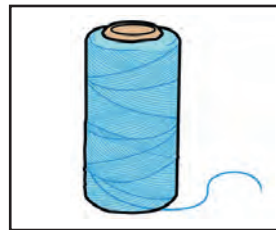
3. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Wat gaat Nadia naaien?

4. Kijk naar de plaatjes en praat met je begeleider.

Je wilt een broek naaien. Wat heb je nodig?

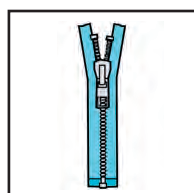
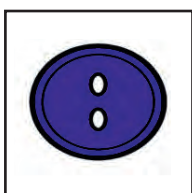

5. Luister naar het gesprek *Dat is mooie stof! (2)*. Je hoort Mario en Çem.

6. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

De broek van Mario is kapot. Wat is het probleem?

7. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Wat kan Mario doen met zijn broek?

8. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest het gesprek voor. Hoor je het woord 'rits'? Tik op de tafel als je het woord 'rits' hoort.

9. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je? Steek het aantal vingers op.

10. Taalriedel

Kan ik u helpen?

Kan ik u helpen?

Ik zoek stof voor een blouse?

Ik zoek stof voor een blouse?

Is het voor uzelf?

Is het voor uzelf?

Nee, voor mijn dochter. Ze wordt acht.

Nee, voor mijn dochter. Ze wordt acht.

Wat vindt u hiervan?

Wat vindt u hiervan?

Mooi!

Mooi!

11. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. De rits van deze broek is kapot.
2. Jij bent toch handig?
3. Wil jij een nieuwe rits in mijn broek zetten?
4. Ik kan wel een knoop aannaaien.
5. In die winkel repareren ze kleding.
6. Ik breng mijn broek naar de winkel.

12. Zeg het gesprek na. (1)

Verkoper: Dag mevrouw, kan ik u helpen?
Nadia: Ja, ik zoek stof voor een jurk.
Verkoper: Is het voor uzelf?
Nadia: Nee, het is voor mijn dochter.
Verkoper: Wat vindt u hiervan?
Nadia: Dat is mooie stof.
Nadia: Hoeveel kost de stof?
Verkoper: € 16 per meter.
Nadia: Doet u mij maar twee meter.
Verkoper: Dat is dan € 32.

13. Zeg het gesprek na. (2)

Mario: Wil jij een nieuwe rits in mijn broek zetten?
Çem: Sorry, maar dat kan ik niet
Mario: O, wat jammer.
Çem: Weet je wat je moet doen?
Je moet je broek naar de Gouden Schaar brengen.
Mario: De Gouden Schaar? Wat is dat?
Çem: Daar repareren ze kleding voor een lage prijs.
Mario: Nou, goed idee. Dan ga ik dat doen.

14. Maak het gesprek compleet.

Je wilt stof kopen voor een broek voor je kleindochter. Je gaat naar de markt.
Voer het gesprek met de verkoper.

Verkoper: Kan ik u helpen?
Ik:
Verkoper: Is het voor u zelf?
Ik:
Verkoper: Wat vindt u hiervan?
Ik:
Verkoper: 100% katoen.
Ik:
Verkoper: € 10,-.

15. Spelletje

Luister naar je begeleider. Pak de goede plaatjes.

16. Luister naar je begeleider. Je begeleider stelt een vraag. Wat kun je antwoorden? Bedenk zoveel mogelijk antwoorden.

Wat vind je van deze stof?

17. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Stel de vragen aan een ander. De ander reageert.

Kun je zelf kleding maken?

Kun je een knoop aan je jas naaien?

Kun je een rits in je broek zetten?

18. Kijk nog een keer naar de foto's. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?

Waar zijn ze?

Wat maakt de vrouw op de foto?

Wat doet de man op de foto?

Wat is hun beroep?

Hoe voelen ze zich?

3. Wassen en strijken

1. Bekijk de foto's. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto's?
Waar zijn deze mensen?
Wie doet bij jou thuis de was?
Wie strijkt de kleren?
Vind je wassen en strijken leuk werk?

2. Luister naar het gesprek *Wassen en strijken (1)*. Je hoort Bilkay en Jolanda.

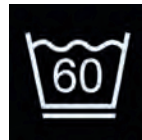
3. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Wat vraagt Bilkay aan haar buurvrouw?

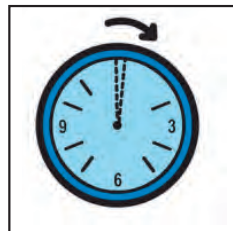
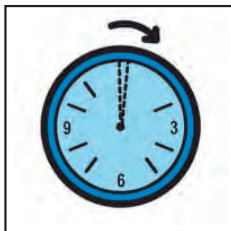

4. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

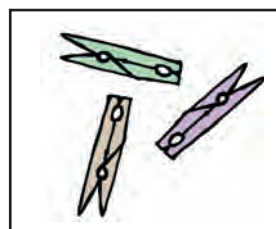
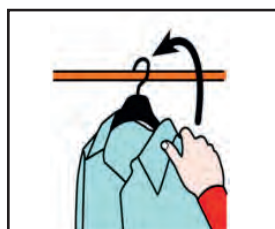
Op hoeveel graden wast Jolanda haar kleren altijd?

Hoe lang duurt het wasprogramma?

5. Kijk naar de plaatjes. Wijs het plaatje aan.

6. **Luister naar het gesprek *Wassen en strijken (2)*.
Je hoort Victor en Adam.**

7. **Luister nog een keer naar het gesprek. Je begeleider leest een aantal zinnen voor. Zijn de zinnen goed? Zeg ja of nee.**

1. Adam ziet er netjes uit.
2. Hij heeft een nieuwe baan.
3. Hij moet op zijn werk een stropdas dragen.
4. Zijn vrouw strijkt zijn overhemden.
5. Hij brengt zijn pakken naar de stomerij.

8. **Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een deel van het gesprek voor. Welk woord hoor je?**

Mag ik de was bij jou doen?
Mijn wasmachine is

Hoe lang duurt het programma?
Zeventig

Waar ga je naartoe?
Ik ga naar mijn

Wie strijkt je overhemden?
Dat doe ik

9. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een gesprek voor. Hoor je een kledingstuk?
Tik op de tafel als je een kledingstuk hoort.

10. Luister naar je begeleider. Hoor je een vraag? Wijs aan.

11. Taalriedel

Waar ga je naartoe?
Waar ga je naartoe?

Naar mijn werk.
Naar mijn werk.
Ik heb een andere baan.
Ik heb een andere baan.

Gefeliciteerd!
Gefeliciteerd!
Draag je altijd een pak?
Draag je altijd een pak?

Alleen op mijn werk.
Alleen op mijn werk.

Met een stropdas?
Met een stropdas?

Gelukkig niet.
Gelukkig niet.

12. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Mag ik je wat vragen?
2. Mijn wasmachine is kapot.
3. Kom binnen.
4. Ik zal je even helpen.
5. Met deze knop kun je het programma instellen.
6. Hier kun je het wasmiddel in doen.
7. Hoe lang duurt het programma.
8. Lust je een kopje koffie?

13. Zeg het gesprek na.

Victor: Hé Adam, waar ga je naartoe?
 Adam: Ik ga naar mijn werk.
 Victor: Wat zie je er netjes uit!
 Adam: Ja dat klopt, ik heb een andere baan.
 Victor: Gefeliciteerd.
 Adam: Mijn baas wil dat ik een pak draag.
 Victor: O, met een stropdas?
 Adam: Nee, dat hoeft niet.
 Victor: Gelukkig.

14. Luister naar je begeleider en geef antwoord.

Wat doe je liever?
 Wassen of strijken?
 De was ophangen of de was opvouwen?
 Een broek strijken of een overhemd strijken?
 Kleding kopen of kleding zelf maken?
 Een rits inzetten of een knoop aannaaien?

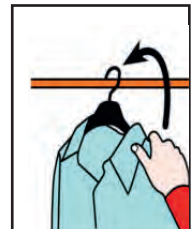
15. Maak het gesprek compleet.

Je wasmachine is kapot. Vraag aan je buurvrouw of je bij haar mag wassen. Voer het gesprek.

Laura: Hé buurvrouw.
 Ik:
 Laura: Kom even binnen.
 Ik:
 Laura: Natuurlijk.
 Op hoeveel graden was je je kleding?
 Ik:
 Laura: Hier moet je het wasmiddel in doen.
 Ik:
 Laura: Zeventig minuten.

16. Kijk nog een keer naar de plaatjes. Vertel wat je ziet.

17. Maak een praatje.

Loop rond. Praat met de ander over wassen en strijken.

Stel vragen als:
 Wie doet de was in jouw huis?
 Wie strijkt je kleding?
 Wie vouwt de was op?
 Vind je het leuk om te strijken?

18. Vertel aan je begeleider wie bij jou de was doet en wie bij jou de kleding strijkt.

19. Kijk nog een keer naar de foto's. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen op de foto's?
 Waar wonen ze?
 Zijn ze getrouwd?
 Wat doet de vrouw?
 Wat doet de man?
 Zijn ze blij?
 Wat denken ze?

4. Op voetbal

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Zit je zelf op een sportclub? Of je kind?

Welke kleding draag je als je sport?

Welke kleding draagt je kind op de sportclub?

Waar kun je sportkleding kopen?

2. Bekijk de brief van de voetbalclub en praat met je begeleider.

Voetbalclub Hercules

Beste Jay,

Welkom op onze voetbalclub Hercules.
De trainingen en de wedstrijden starten in september.
Je hebt training op:

maandag van 17.15—18.15 uur
woensdag van 16.30—17.30 uur

Hercules voetbalt in een rood shirt, een zwarte broek en zwarte kousen. Je kunt deze kleding kopen bij Sportzaak Van Vliet in Zaandam.

Tot maandag 5 september!

Met vriendelijke groet,

Deniz Özturk
Secretariaat Hercules

3. Bekijk de brief nog een keer en geef antwoord.

Hoe heet de voetbalclub?

Wanneer heeft Jay training?

Welke kleding dragen de spelers op de voetbalclub?

4. Luister naar het gesprek *Op voetbal*. Je hoort Damian, Niels en Jay.

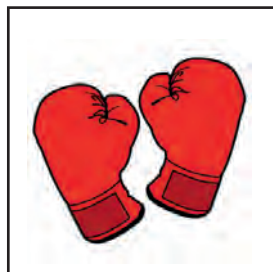
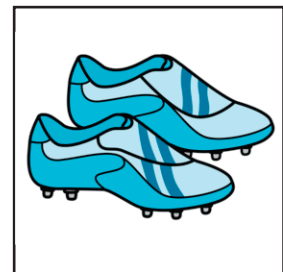

5. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Welke sport gaat Jay doen?

Wat moet hij kopen voor voetbal?

6. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin voor. Wat hoor je? Wijs het antwoord aan.

1. op onze voetbalclub.
 - a. Goedemorgen
 - b. Welkom
2. Onze club voetbalt in een shirt.
 - a. groen
 - b. rood
3. Je hebt training op
 - a. dinsdag
 - b. woensdag
4. Tot maandag vijfj
 - a. september
 - b. december

7. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest de tekst voor. Hoor je een woord met een 'v'?
Tik op de tafel als je een woord met een 'v' hoort.

8. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een aantal woorden voor. Waar ligt het accent in het woord?
Tik op de tafel. Luister naar het voorbeeld.

Voorbeeld:

Mohammed – huisarts – goedemorgen

9. Luister naar je begeleider. Wat hoor je? Sta op.

10. Taalriedel

Wat heb je gekocht?

Wat heb je gekocht?

Een broek. En een shirt.

Een broek. En een shirt.

Geen voetbalschoenen?

Geen voetbalschoenen?

Nee, nog niet.

Nee, nog niet.

Ik kom gauw kijken.

Ik kom gauw kijken.

Leuk!

Leuk!

Veel plezier!

Veel plezier!

11. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Welkom op onze voetbalclub.
2. Je hebt training op maandag en op woensdag.
3. Onze club voetbalt in rood en zwart.
4. Dit is mijn broek en dit is mijn shirt.
5. Veel plezier op voetbal.
6. Ik kom gauw een keer kijken.

12. Zeg het gesprek na.

Niels: Hé Damian. Hoe is het?
 Damian: Goed! Wat hebben jullie gedaan?
 Niels: We zijn naar een sportwinkel geweest.
 Damian: Wat hebben jullie gekocht?
 Niels: Voetbalkleding voor Jay.
 Hij gaat op voetbal.
 Damian: Veel plezier op voetbal, Jay!

13. Maak het gesprek compleet.

Je hebt voetbalkleding gekocht voor je zoon. Je ziet je neef op straat. Hij vraagt wat je gekocht hebt. Voer het gesprek.

Damian: Hoi
 Ik:
 Damian: Wat heb je gekocht?
 Ik:
 Damian: En wat nog meer?
 Ik:
 Damian: Welke maat heeft je zoon?
 Ik:
 Damian: Veel plezier.
 Ik kom gauw een keer kijken.
 Ik:

14. Praat met je begeleider.

Vertel aan je begeleider welke kleding Jay draagt op de voetbalclub.

15. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag welke kleding de ander draagt:

- op de sportclub
- op het werk
- op een feest
- op vakantie

De ander reageert.

16. Je begeleider vertelt een verhaal. Luister naar het verhaal. Vertel het verhaal precies na.

17. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

Wie is deze man?
Wie zijn deze jongens?
Waar zijn ze?
Wat zijn de jongens aan het doen?
Vindt de man het leuk om te kijken?
Wat zegt de man?

5. Praktijkopdracht

Naar buiten!

1. Je hebt kleren / schoenen nodig.
 - Ga naar een winkel.
 - Vraag naar een kledingstuk of naar schoenen in je maat.
 - Vraag of je mag passen.
2. Je wilt je eigen kleding maken.
 - Bedenk wat je wilt maken.
 - Bedenk waar je de stof kunt kopen.
 - Koop de stof. Voer het gesprek in de winkel / op de markt.

6. Overzicht woorden en standaardzinnetjes

de kleding
 geopend
 hangen
 de kledingwinkel
 klein
 lopen
 de schoen
 katoen
 maken
 de schoenenwinkel
 kapot
 naaien
 de laars
 netjes
 inzetten
 de laarzen
 repareren
 de hak
 ophangen
 het bord
 opvouwen
 de etage
 wassen
 de afdeling
 strijken
 de dames
 instellen
 de heren
 de nachtmode
 de pyjama
 de bloes
 het pak
 de stropdas

het overhemd
 de roltrap
 de maat
 de verkoper
 de stof
 de naaimachine
 de garen
 de naald
 de knoop
 de rits
 de speld
 de schaar
 de meter
 het programma
 de graden
 de wasmachine
 de knop
 het wasmiddel
 de knijper
 het wasrek
 de klerenhanger
 de voetbal
 de training
 het shirt
 de kousen

Wat vindt u hiervan?
 Ik draag een zwarte broek.
 Hoe zitten de laarzen?
 Welke maat heb jij?
 Op hoeveel graden?
 Hoe lang duurt het programma?

7. Begeleidershandleiding

Algemeen

De modules

Het materiaal is:

- ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging tot niveau A1(+).
- gericht op de *mondelinge vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau A1?

Een deelnemer kan:

- vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen begrijpen en gebruiken;
- kan zichzelf aan anderen voorstellen;
- kan vragen stellen en beantwoorden over vertrouwde dagelijkse onderwerpen;
- kan reageren op een ander als de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen.

Op dit niveau mag je nog geen volzinnen verwachten. Het taalgebruik van de deelnemer beperkt zich tot een klein aantal eenvoudige grammaticale constructies en uit het hoofd geleerde uitdrukkingen. Ook wemelt het nog van de grammaticale fouten.

Aanpak – globale werkwijze

Het materiaal bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema. Er is geen vaste volgorde waarin de modules gebruikt moeten worden. Het advies is te starten met de module 'Praten over jezelf', omdat deze module in het teken staat van kennismaking. Bovendien wordt in het materiaal voor de begeleider bij deze module meer uitleg gegeven over de werkwijze van de verschillende oefenvormen.

Het stramien en de opbouw van elke module zijn hetzelfde.

- Elke module begint met een voorblad met daarop een foto of afbeelding, de naam van het thema en een korte inhoudsopgave.
- Binnen elke module zijn steeds *vier subthema's*. Deze subthema's kunnen het beste op volgorde worden doorgewerkt. Het is goed om zo nu en dan onderdelen van de module te herhalen. Dit zorgt ervoor dat de deelnemer de stof beter kan onthouden. Als een deelnemer (een deel van) de stof al beheerst, kunnen subthema's of onderdelen daarvan ook worden overgeslagen.
- Elke subthema begint met *een foto / beeldmateriaal* met daaraan gekoppeld een aantal concrete vragen. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd.
- Daarna komt er een dialoog. In deze *teksten* zitten de belangrijkste nieuwe woorden en zinnestelsels. De gesprekken hoeven niet woord voor woord begrepen te worden. Het gaat om die woorden en zinnestelsels en dat de boodschap overkomt.

- De volgende stap is de *verwerking* van die woorden en zinnnetjes. Dit gebeurt in een aantal verschillende oefenvormen. Met heel veel herhaling om te zorgen dat het ook echt binnenkomt. Zonder die herhaling blijft er te weinig hangen. Stelt u zich voor dat u in China woont en Chinees wil leren. Dan heeft ook u behoefte aan veel herhaling om enigszins thuis te raken in deze nieuwe taal. Voor u lijkt het soms misschien saai, maar voor de leerder is dat heel anders.
- Dan volgt de fase van *communicatie*. In eerste instantie is dat nog *gestuurd*: een deelnemer voert korte voorgeprogrammeerde gesprekjes / reageert op standaardvragen. Die stap is erg belangrijk. Daarna pas komt oefenen met vrije productie. In bijvoorbeeld een rollenspel laat de deelnemer zien dat hij / zij een eenvoudig gesprekje kan voeren. Dat gesprekje is nooit zo goed en compleet als de dialoog en de oefeningen daarvoor. Dat is logisch en dat hoort erbij: als mensen zelf gaan praten maken ze op dit niveau nog heel veel fouten, gebruiken ze korte zinnen enzovoort. De dialogen waren de input en het voorbeeld, maar wat ze nu zelf kunnen staat nog ver af van dat voorbeeld.
- Opdrachten bij de slotfoto's: de deelnemer fantaseert zijn / haar eigen verhaal bij de slotfoto('s). Deze foto's zijn bedoeld om *de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren*. De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken; hij gebruikt de woorden en zinnen die hij tot zijn beschikking heeft. U stelt de vragen die onder de foto's staan.
- Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste *woorden en standaardzinnnetjes*.

Wat vindt u niet terug in het materiaal?

- Lees- en schrijfoopdrachten
Het materiaal is bedoeld om de mondelinge vaardigheden te verbeteren.
- Expliciete aandacht voor grammatica
Dat is op dit niveau nog niet nodig. Een deelnemer krijgt standaardzinnnetjes aangeboden die hij/zij kan gebruiken.
- Klankoefeningen
In de modules wordt geoefend met de uitspraak van woorden en zinnen. Voor specifieke klankoefeningen verwijzen we naar Uitspraaktrainer (uitgave Boom).

Instructie

In de modules wordt gebruik gemaakt van steeds dezelfde instructie. Bij elke instructie hoort een pictogram ter illustratie (zie bijlage). De woordenschat die in de instructie gebruikt wordt staat in onderstaand kader.

bekijk	loop rond	de begeleider	het woord nog een keer
luister	tik	het gesprek	de zin steeds
praat	geef antwoord	de vraag	de foto
wijs aan	zeg na	het antwoord	het plaatje

Total Physical Response

Met TPR (Total Physical Response) wordt het leren van taal gekoppeld aan fysieke actie. Via TPR kan de begeleider steeds de nieuwe woorden / instructies introduceren en oefenen. Hoe werkt TPR? Een concreet voorbeeld:

De begeleider wil duidelijk maken wat de instructie 'wijs aan' betekent. Hij / Zij zegt: ik wijs de tafel aan. De begeleider wijst **tegelijkertijd** de tafel aan. Dit herhaalt hij / zij een aantal keer waarbij steeds een ander (bij de deelnemer bekend) woord gebruikt wordt (stoel, boek, muur etc.). De volgende stap is dat de begeleider instructies geeft aan de deelnemer die hij / zij moet uitbeelden. Daarna kan de link gelegd worden naar de specifieke oefening.

De oefeningen

De deelnemers hoeven niet of nauwelijks te schrijven. Zij reageren op vragen door dingen aan te wijzen, vingers op te steken, te tikken, iets te doen en/of te praten. Dit is ook voor leerders die wel kunnen lezen en schrijven een prima manier om mondelinge taal te verwerven. Als deelnemers niet kunnen lezen, moet de begeleider de geschreven antwoorden voorlezen

Een aantal oefeningen heeft enige uitleg nodig:

- De luisterteksten

De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de tekst / het gesprek;
- de deelnemer luistert nog een of twee keer, hierbij zijn begripsoefeningen opgenomen;
- de begeleider bespreekt met de deelnemer de tekst / het gesprek aan de hand van de begripsoefeningen.

- Taalriedel

De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met tekst / zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

Nb. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

- Zeg na

Zeg na is te vergelijken met de taalriedel. De zinnen staan niet op de audio, de begeleider leest de zin voor, de deelnemer zegt na.

Bij een aantal oefeningen staat meer informatie in de begeleidershandleiding die bij elke module beschikbaar. Dit kunt u zien aan dit pictogram.

Groepsgrootte

De meeste oefeningen kunnen zowel in groepjes van twee/drie als ook in grotere groepen gedaan worden. De dialogen kunnen in een grotere groep – na een duidelijke instructie van de begeleider – geoefend worden in tweetallen. De begeleider loopt langs, luistert naar wat er gezegd wordt (maar verbetert niet elke fout) en helpt en ondersteunt waar dat nodig is. Het gaat in deze fase van taalverwerving om het stimuleren van praten en durf en zelfvertrouwen.

Specifieke instructies bij de oefeningen

1. Een nieuwe winkel

Oefening 2 en 3:

Transcript *Een nieuwe winkel (1)*

Juliette: Kijk, een nieuwe winkel.
 Eliza: Ja, die is vorige week geopend.
 Juliette: Ah, zullen we even binnen kijken?
 Eliza: Ja, dat is goed.
 Juliette: Hebben ze ook schoenen?
 Ik heb nieuwe laarzen nodig.
 Eliza: Eh ... even kijken, hier hangt een bord.
 Eh ... schoenen, ja, op de derde etage.
 Juliette: Kom, dan gaan we naar boven.
 Eliza: Eh ... waar is de roltrap?
 Juliette: Daar!

Oefening 4:

Werkwijze bij een analfabeet → bekijk samen het bord, kijk wat een deelnemer herkent op het bord (bijvoorbeeld de cijfers), lees het bord voor, bespreek samen de vragen.

Oefening 5:

Benoem ook de kleding van jezelf en van de deelnemer.

Oefening 6:

Gebruik de plaatjes van oefening 5. Wijs een plaatje aan (kledingstuk, schoenen). Vraag naar de naam van het artikel. Vraag aan de deelnemer waar dit artikel te vinden is. De deelnemer kijkt daarbij op het bord. Vb. *Wat is dit?* → *Een jurk* → *Waar kan ik deze jurk vinden?* → *Op de damesafdeling* → *Op welke etage is die afdeling?* → *Op de begane grond.* (enz.)

Oefening 7 en 8:

Transcript *Een nieuwe winkel (2)*

Juliette: Hier staan de laarzen.
Eliza: Hoe vind je deze?
Juliette: Mooi, maar de hakken zijn te hoog.
Daar kan ik niet op lopen.
Eliza: Oh, en deze?
Juliette: Ja, leuk. Welke maat is dat?
Eliza: Eh ... 38.
Juliette: O, die zijn te klein. Ik heb maat 39.
Even vragen aan de verkoper.
Meneer, heeft u deze laarzen ook in maat 39?
Verkoper: Ik ga even voor u kijken.
Alstublieft.
Juliette: Dank u wel.
Mag ik eh ... ze even passen?
Verkoper: Natuurlijk.
Hoe zitten ze?
Juliette: Prima! En ze lopen lekker.
Hoe duur zijn ze?
Verkoper: € 49,95.
Juliete: Oké. Ik neem ze.

Oefening 9:

Geef de deelnemer een kaartje met een woord erop (kledingstuk). De deelnemer tekent wat op het kaartje staat. De andere deelnemers proberen het woord te raden.

Oefening 10:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst
- de deelnemer spreekt mee met de audio met tekst / zonder tekst (met de herhaling van iedere zin)
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 14:

Gebruik folders waarin kledingstukken / schoenen staan. Wijs een artikel aan. Vraag aan de deelnemer wie dit artikel draagt, en of hij / zij het mooi, lelijk, duur of goedkoop vindt.

Oefening 18:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de afbeelding. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de afbeelding.

2. Dat is een mooie stof!

Oefening 2 en 3:

Transcript Dat is een mooie stof! (1)

Verkoper: Dag mevrouw, zoekt u iets speciaals?
 Nadia: Hallo. Ja, ik heb stof nodig voor een blouse.
 Verkoper: Is het voor uzelf?
 Nadia: Nee, ik wil een blouse naaien voor mijn dochter.
 Zij wordt volgende week acht.
 Verkoper: Wat vindt u hiervan?
 Nadia: Dat is mooi.
 Is het katoen?
 Verkoper: Ja hoor, honderd procent.
 Nadia: En hoeveel kost de stof?
 Verkoper: Eh ... € 16 per meter.
 De stof is één meter vijftig breed.
 Nadia: Oh, doet u mij maar twee meter.
 Verkoper: Dat is dan € 32.
 Heeft u thuis nog garen in deze kleur?
 Nadia: Eh ... ja, dat heb ik nog wel.
 Verkoper: Alstublieft.
 Nadia: Bedankt en tot ziens.

Oefening 4:

Praat – als het voor de deelnemer een onderwerp is – over het zelf maken / repareren van kleding.

Oefening 5, 6 en 7:

Transcript Dat is een mooie stof! (2)

- Mario: Oh, kijk, de rits van deze broek is kapot.
Çem: Ja, ik zie het.
Mario: Jij bent toch handig?
Wil jij een nieuwe rits erin zetten?
Çem: Ja, sorry, maar dat kan ik niet.
Ik kan wel een knoop aan naaien, maar een nieuwe rits inzetten ...
Mario: O, wat jammer.
Çem: Weet je wat je moet doen?
Je moet je broek naar de Gouden Schaar brengen.
Mario: De Gouden Schaar? Wat is dat?
Çem: Ja ... dat is die winkel in de Schapenstraat.
Daar eh ... repareren ze kleding voor een lage prijs.
Mario: Eh ... zetten ze ook nieuwe ritsen in een broek?
Çem: Ja hoor, dat ... dat weet ik zeker.
Mario: Nou, goed idee. Dan ga ik dat doen.

Oefening 8:

Lees het gesprek voor tussen Mario en Çem (zie transcript, Dat is een mooie stof (2)).

Oefening 9:

Lees de volgende zinnen voor:

- *Ik wil een blouse naaien voor mijn dochter.*
- *Dat is een mooie stof.*
- *Het is katoen.*
- *De stof is een meter breed.*
- *Hoeveel kost de stof?*

Oefening 10:

Deze taalriedel is niet beschikbaar als audio. Lees de taalriedel in ritme voor. Tik hiervoor in een vast ritme met uw hand op de tafel. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 10 uit het eerste deel van deze module (Een nieuwe winkel).

Oefening 15:

Knip uit folders verschillende kledingstukken. Maak kaartjes met daarop verschillende geldbedragen. Leg de kledingstukken en de geldbedragen op tafel. De deelnemer pakt een kledingstuk en een geldbedrag en gebruikt de plaatjes in één of meer zinnen.

Oefening 18:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto's. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto's.

3. Wassen en strijken

Oefening 2,3 en 4:

Transcript *Wassen en strijken (1)*

Bilkay: Hoi Jolanda.
 Jolanda: Hé buurvrouw.
 Bilkay: Mag ik je wat vragen?
 Jolanda: Ja hoor.
 Bilkay: Mag ik voor één keer mijn was bij jou doen?
 Mijn wasmachine is al een week kapot.
 Jolanda: Oh, natuurlijk. Geen probleem.
 Bilkay: Oh, fijn.
 Jolanda: Kom binnen.
 Ik zal je wel even helpen.
 Bilkay: Ja, graag.
 Jolanda: Met deze knop kun je het programma instellen.
 Ik was altijd op veertig graden.
 Bilkay: Eh, prima. Dat doe ik ook meestal.
 Jolanda: En hier kun je het wasmiddel in doen.
 Bilkay: Oké. Bedankt.
 Hoe lang duurt het programma?
 Jolanda: Ehm ... zeventig minuten. Lust je een kopje koffie?
 Bilkay: Ja, lekker.

Oefening 5:

Lees het volgende verhaaltje voor. De deelnemer wijst het passende plaatje aan.

De wasmand zit vol. Miriam gaat de was doen. Ze doet de was in de wasmachine. Na een uur is de was klaar. Ze pakt de knijpers en het wasrek. Ze hangt de was op. Na een paar uur is de was droog. Ze vouwt het t-shirt op. Ze pakt een klerenhanger. Ze hangt de blouse op de klerenhanger.

Oefening 6 en 7:

Transcript *Wassen en strijken (2)*

- Victor: Hé Adam, waar ga je naartoe?
Adam: Ik ga naar mijn werk.
Victor: Maar wat zie je er netjes uit!
Adam: Ja dat klopt, ik heb een andere baan.
Victor: Hé gefeliciteerd.
Adam: Ik heb veel contact met klanten.
Daarom wil mijn baas dat ik op het werk een pak draag.
Victor: O, met een stropdas?
Adam: Nee, dat ... dat hoeft niet.
Victor: Gelukkig. En wie strijkt je overhemden?
Adam: Dat eh ... doe ik zelf.
Maar m'n pakken breng ik naar de stomerij. Dat vind ik te veel werk.
Victor: Zo!

Oefening 8:

Lees steeds een deel van het gesprek voor. De deelnemer zegt welk woord ontbreekt.

- *Mag ik de was bij jou doen? Mijn wasmachine is **kapot**.*
- *Hoe lang duurt het programma? Zeventig **minuten**.*
- *Waar ga je naartoe? Ik ga naar mijn **werk**.*
- *Wie strijkt je overhemden? Dat doe ik **zelf**.*

Oefening 9:

Lees het gesprek voor tussen Victor en Adam (zie transcript, *Wassen en strijken (2)*).

Oefening 10:

Lees de volgende zinnen voor:

- *Mag ik je wat vragen?*
- *Mijn wasmachine is kapot.*
- *Ik zal je even helpen.*
- *Ik was mijn kleding op veertig graden.*
- *Hoe lang duurt het programma?*
- *Lust je een kopje koffie?*
- *Ik ga naar mijn werk.*
- *Mijn baas wil dat ik een pak draag.*

Oefening 11:

Luister naar de audio. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 10 uit het eerste deel van deze module (Een nieuwe winkel).

Oefening 16:

Laat de deelnemer aan de hand van de plaatjes vertellen over wassen en strijken.

Oefening 17:

Laat de deelnemer vertellen wie bij hem / haar de was doet en wie er strijkt. Vraag erop door.

Oefening 19:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto's. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto's.

4. Op voetbal

Oefening 2:

Bekijk de brief met de deelnemer. Lees de brief voor als je deelnemer analfabeet is.

Oefening 4 en 5:

Transcript *Op voetbal!*

Niels: Hé, hoe is het?
 Damian: Goed! Wat hebben jullie gedaan?
 Niels: We zijn naar een sportwinkel geweest.
 Damian: Wat hebben jullie gekocht?
 Niels: Voetbalkleding voor Jay. Hij gaat op voetbal.
 Jay: Kijk, oom Damian, dit is mijn broek en dit is mijn shirt.
 Damian: Goh, mooi hoor. Heb je ook al eh ... voetbalschoenen?
 Jay: Nee, die moeten we nog kopen.
 Dat eh ... gaan we in een andere winkel doen.
 Damian: Nou, veel plezier op voetbal, Jay!
 Ik kom gauw een keer kijken!

Oefening 6:

Lees de volgende zinnen voor:

- **Welkom** op onze voetbalclub.
- Onze club voetbalt in een **rood** shirt.
- Je hebt training op **woensdag**.
- Tot maandag vijf **september**.

Oefening 7:

Lees het gesprek voor tussen Damian, Niels en Jay (zie transcript, Op voetbal).

Oefening 8:

Lees de onderstaande woorden twee keer voor met het accent op de juiste lettergreep. De eerste keer luisteren de deelnemers alleen. Bij de tweede keer tikt hij /zij op het juiste moment op de tafel, d.w.z. op de lettergreep waar het accent valt. Lees de woorden nog een keer voor. De deelnemers tikken op het juiste moment op tafel.

- **w**asmachine
- e**t**age
- **s**tropdas
- r**e**pareren
- **p**rogramma
- **w**asmiddel
- s**t**omerij
- **v**oetbalkleding

Oefening 9:

Geef de deelnemers één of meer kaartjes. Op deze kaartjes staan plaatjes van woorden uit deze module. Omschrijf een woord. De deelnemer die denkt dat hij / zij het juiste plaatje op het kaartje heeft staan, staat op. Zie de bijlage op p. 44 voor plaatjes. Een begeleider kan natuurlijk ook eigen plaatjes gebruiken.

Oefening 10:

Deze taalriedel is niet beschikbaar als audio. Lees de taalriedel in ritme voor. Tik hiervoor in een vast ritme met uw hand op de tafel. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 10 uit het eerste deel van deze module (Een nieuwe winkel).

Oefening 14:

De deelnemer vertelt in welke kleding Jay voetbalt. Stel vragen als een deelnemer het moeilijk vindt om uit zichzelf te vertellen.

Oefening 16:

Lees het verhaal voor dat hieronder staat. Laat de deelnemer het verhaal **exact** navertellen, dus niet samenvatten. Lees het verhaal eventueel nog een tweede keer voor.

Verhaal:

Annelies is de moeder van Robin. Ze is vandaag vrij. Ze gaat kleren kopen voor Robin. Ze koopt een zwarte broek en een rode trui. Ze koopt ook een blauwe blouse. De blouse is voor het feest op school. Robin is blij. Hij vindt zijn kleren mooi.

Oefening 17:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto.

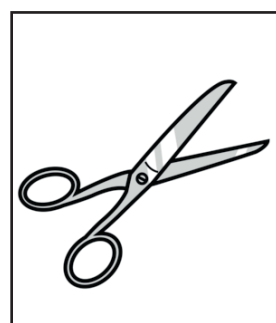
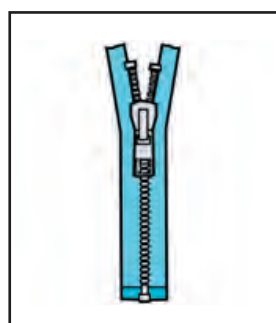
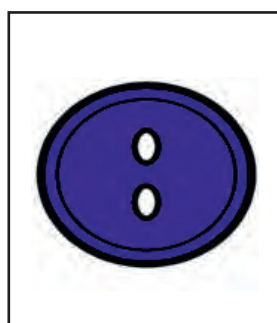
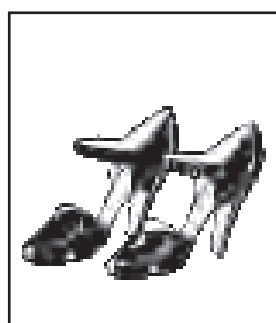
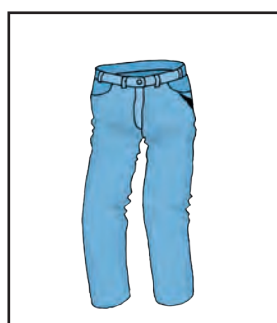
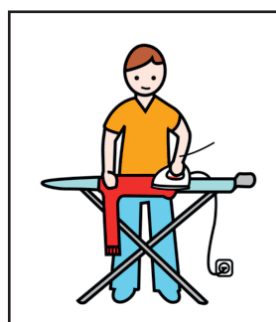
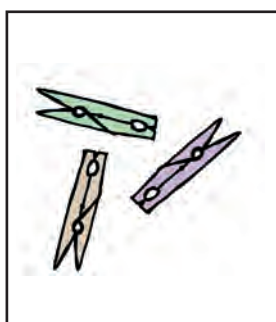
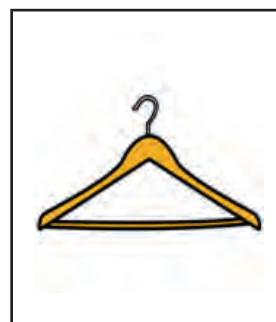
Suggesties voor extra materiaal / extra oefeningen:

- Foto's / beeldmateriaal van verschillende winkels.
- Folders / websites van kledingwinkels / sportwinkels.
- Etiketten van kleding.
- Loop met de deelnemers door de winkelstraat. Kijk naar de verschillende winkels. Zijn er veel kledingwinkels?
- Loop met de deelnemers door een warenhuis. Bekijk het bord met de afdelingen.
- Organiseer een modeshow met traditionele kleding.
- Spelletje Bingo: maak voor elke deelnemer een kaart met zes kledingstukken.
- Luister met de deelnemers naar liedjes. Doel hiervan is dat deelnemers de melodie van de taal horen. Vraag aan deelnemers of ze woorden herkennen. Het is niet de bedoeling dat het liedje woord voor woord wordt verstaan en/of besproken. De liedjes, die te vinden zijn op internet¹, zijn op dit niveau meestal te moeilijk. Liedjes bij deze module:
 - 'Vader gaat op stap' van Toon Hermans.
- Neem de Zeg na / Taalriedel oefeningen op als daar mogelijkheden toe zijn en laat de deelnemers hun teksten terugluisteren.

1 - Veel liedjes zijn te beluisteren via Spotify (programma is gratis te downloaden via www.spotify.com.)

Bijlage met plaatjes

Bij oefening 9 (Op voetbal)

Colofon

Dit product is tot stand gekomen door:

Het Begint met Taal
Koningin Wilhelminalaan 8, 3527 LD Utrecht
030-2422841
info@hetbegintmettaal.nl, www.hetbegintmettaal.nl

Algemene projectleiding: Sylvia de Groot Heupner

Vrije Universiteit Amsterdam - VU-NT2
De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
020-5986575, 06-10817548
c.w.h.vander.voort@vu.nl, www.nt2.vu.nl

Inhoudelijke projectleiding: Vita Olijhoek (VU-NT2)

Concept & advies: Carola van der Voort

Van Dale Uitgevers
Postbus 13288
3507 LG Utrecht

The logo for Van Dale, featuring the words 'van Dale' in a stylized, blue, cursive script font.

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl
www.vandale.nl / www.vandale.be

Auteurs: Martijn Baalman, Vita Olijhoek en
Carola van der Voort

Ontworpen door: Beeldenfabriek, Rotterdam

Fotografie:
Lucy Coenen, Marloes de Haan en Vita Olijhoek, Den Haag,
070-3838849, Lucycoenen@planet.nl

Audiobestanden: de bij deze module horende
audiobestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op
www.vandale.nl/spreektaal.

Beeldmateriaal: al het beeldmateriaal is met zorg
geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw
rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan
contact op met Het Begint met Taal.

Meer informatie? Neem contact op met Het Begint met Taal
via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

SpreekTaal 1 is ontwikkeld door Het Begint met Taal en de Vrije Universiteit Amsterdam en mogelijk gemaakt dankzij financiële ondersteuning van het Oranje Fonds, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is de meest gebruikte methode voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is uitgebreid getest in de praktijk en speciaal ontwikkeld voor taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

- geschikt voor zowel een-op-een taalcoaching als kleine groepen
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- goede aansluiting op de dagelijkse praktijk
- laagdrempelig, leuk en leerzaam

De methode bestaat uit twee series: **SpreekTaal 1** (niveau 0 tot A1+) en **SpreekTaal 2** (niveau A1 tot A2). Beide series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen, zoals Eten & Drinken, Wonen en Gezondheid. Elke afzonderlijke module bevat verschillende audio-opnames en biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching.

De audiobestanden die bij deze module horen, zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.vandale.nl/spreektaal.

SpreekTaal 1 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kleding & uiterlijk	11 Gezondheid
2 Familie & vrienden	7 Leren	12 Werk
3 Eten & drinken	8 Kopen	13 Dag & tijd
4 Wonen	9 Reizen	14 Bellen
5 Vrije tijd	10 Het weer	15 Geld

Het Begint met Taal versterkt taalvrijwilligersorganisaties op ruim 250 locaties in verschillende fases bij het slim organiseren van taalcoaching aan anderstaligen. Op deze locaties oefenen wekelijks 15.000 taalvrijwilligers met 28.000 anderstaligen de Nederlandse taal. Nieuwe initiatieven kunnen op die manier gelijk aan de slag, ervaren organisaties kunnen groeien en methodes die lokaal goed werken rollen wij landelijk uit. Zo leren we van elkaar en wordt taalcoaching nóg effectiever. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl

© 2018 Het Begint met Taal
© 2018 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden.

